

SECRETARIATUL GENERAL AL GUVERNULUI
DEPARTAMENTUL PENTRU RELAȚIA CU PARLAMENTUL

Biroul permanent al Senatului

65, 108, 14.03.2024.
L 736, L 67, L 95, L 753, L 762,
L 56, L 105, L 50, L 127, L 43.

Nr. 2353/2024

12. MAR. 2024

Către: **DOMNUL MARIO OVIDIU OPREA,
SECRETARUL GENERAL AL SENATULUI**

Ref. la: punctele de vedere ale Guvernului aprobate în ședința Guvernului din data de 07 martie 2024

STIMATE DOMNULE SECRETAR GENERAL,

Vă transmitem, alăturat, în original, **punctele de vedere ale Guvernului** referitoare la:

- ^{L65/2024} 1. Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 372/2005 privind performanța energetică a clădirilor (**Bp. 720/2023**);
- ^{L103/2024} 2. Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea unor acte normative (**Bp. 781/2023**);
- ^{L736/2023} 3. Propunerea legislativă privind modificarea și completarea Legii nr. 121/2014 privind eficiența energetică (**Bp. 643/2023**);
- ^{L67/2024} 4. Propunerea legislativă de modificare și completare a Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, a Legii sănătății mintale și a protecției persoanelor cu tulburări psihice nr. 487/2002 și a Ordonanței de urgență nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice (**Bp. 727/2023**);
- ^{L95/2024} 5. Propunerea legislativă pentru modificarea Legii nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății (**Bp. 773/2023**);
- ^{L753/2023} 6. Propunerea legislativă pentru modificarea art. 2 lit. b) din Legea nr. 421/2002 privind regimul juridic al vehiculelor fără stăpân sau abandonate pe terenuri aparținând domeniului public sau privat al statului ori al unităților administrativ-teritoriale (**Bp. 656/2023**);
- ^{L70/2023} 7. Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 255/2010 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, necesară realizării unor obiective de interes național, județean și local (**Bp. 673/2023**);
- ^{L56/2024} 8. Propunerea legislativă pentru completarea Legii nr. 248/2005 privind regimul liberei circulații a cetățenilor români în străinătate (**Bp. 707/2023**);
- ^{L105/2024} 9. Propunerea legislativă pentru modificarea anexei nr. 1 la Legea nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, cu modificările și completările ulterioare (**Bp. 783/2023**);
- ^{L50/2024} 10. Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 334/2006 privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale, republicată (**Bp. 701/2023**);
- ^{L127/2024} 11. Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, cu modificările și completările ulterioare și pentru completarea Legii nr. 215/2016 privind ceremoniile oficiale, cu modificările și completările ulterioare (**Bp. 37/2024**);
12. Propunerea legislativă pentru instituirea anului 2027 - „Anul Ion I.C.Brătianu” (**Bp. 693/2023, L. 43/2024**).

Cu deosebită considerație,

NINI SĂPUNARU

SECRETAR DE STAT

PRIM MINISTRU

Biroul permanent al Senatului

56 / 14.08.2024

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție și în temeiul art. 25 lit. (b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul Administrativ, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru completarea Legii nr.248/2005 privind regimul liberei circulații a cetățenilor români în străinătate*, inițiată de domnul senator USR Radu-Mihai Mihail împreună cu un grup de parlamentari USR (**Bp. 707/2023**).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare completarea *Legii nr. 248/2005 privind regimul liberei circulații a cetățenilor români în străinătate, cu modificările și completările ulterioare*, propunându-se acordarea posibilității părintelui care deține un ordin de protecție împotriva celuilalt părinte de a se deplasa în străinătate cu minorul, fără acordul celuilalt părinte, perioada deplasării neputând să depășească durata valabilității ordinului de protecție (încălcarea acestei dispoziții pedepsindu-se conform prevederilor art. 379 alin. (1) din Codul penal¹).

¹Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare, Art.379 Nerespectarea măsurilor privind încredințarea minorului

(1) Reținerea de către un părinte a copilului său minor, fără consimțământul celuilalt părinte sau al persoanei căreia i-a fost încredințat minorul potrivit legii, se pedepsește cu închisoare de la o lună la 3 luni sau cu amendă.

II. Observații

1. Potrivit art. 30 alin. (1) din *Legea nr. 248/2005*, organele poliției de frontieră permit ieșirea din România a cetățeanului român minor care este titular al unui document de călătorie individual ori, după caz, al unei cărți de identitate simple sau cărți electronice de identitate numai dacă este însoțit de o persoană fizică majoră, în următoarele cazuri:

- minorului care călătorește în străinătate însoțit de ambii părinți i se permite ieșirea în aceleași condiții și împreună cu aceștia;

- minorului care călătorește în străinătate împreună cu unul dintre părinți i se permite ieșirea în aceleași condiții și împreună cu acesta numai dacă părintele însoțitor prezintă o declarație a celuilalt părinte din care să rezulte acordul acestuia cu privire la efectuarea de călătorii în străinătate, pentru o perioadă care să nu depășească 3 ani de la data întocmirii acesteia sau, după cum, face dovada decesului celuilalt părinte;

- minorului care călătorește în străinătate împreună cu unul dintre părinți i se permite ieșirea în aceleași condiții și împreună cu acesta, fără a mai fi necesară declarația celuilalt părinte, numai dacă părintele însoțitor face dovada faptului că i-a fost încredințat prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă și irevocabilă sau că exercită singur autoritatea părintească în temeiul unei hotărâri judecătorești rămase definitivă și irevocabilă ori în temeiul unei hotărâri judecătorești rămase definitivă pentru procesele începute cu data de 15 februarie 2013;

- minorului care călătorește însoțit de o altă persoană fizică majoră i se permite ieșirea în aceleași condiții și împreună cu aceasta numai dacă persoana însoțitoare prezintă o declarație a ambilor părinți sau, după caz, a părintelui căruia i-a fost încredințat prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă și irevocabilă, a părintelui care exercită singur autoritatea părintească în temeiul unei hotărâri judecătorești rămase definitivă și irevocabilă ori în temeiul unei hotărâri judecătorești rămase definitivă pentru procesele începute cu data de 15 februarie 2013, a părintelui supraviețuitor sau a reprezentantului său legal, care să cuprindă acordul acestora cu privire la efectuarea de călătorii în străinătate, pentru o perioadă care să nu depășească 3 ani de la data întocmirii acesteia, precum și datele de identitate a însoțitorului respectiv.

De asemenea, prin derogare de la regulile anterior menționate, alin. (3) al art. 30 din *Legea nr. 248/2005* stabilește că organele poliției de frontieră permit ieșirea din România a minorilor însoțiți, numai în următoarele situații:

- în cazul în care însoțitorul argumentează necesitatea călătoriei în străinătate prin faptul că minorul urmează să beneficieze de un tratament medical care nu este posibil pe teritoriul României și fără de care viața sau

sănătatea îi este pusă în mod grav în pericol, cu condiția să prezinte documente doveditoare în acest sens, emise sau avizate de autoritățile medicale române, din care să rezulte perioada și statul sau statele în care urmează să se acorde tratamentul medical respectiv, chiar dacă nu există acordul ambilor părinți, al celui alt părinte, al părintelui supraviețuitor sau al reprezentantului legal;

- în cazul în care însoțitorul face dovada că minorul se deplasează pentru studii sau concursuri oficiale, prin prezentarea unor documente corespunzătoare din care să rezulte perioada și statul sau statele în care se vor desfășura aceste studii sau concursuri, chiar dacă există acordul doar al unuia dintre părinți.

Totodată, alin. (6) al art. 30 din *Legea nr. 248/2005* prevede că organele poliției de frontieră vor permite ieșirea din România a minorilor însoțiți numai dacă se constată că ruta aleasă pentru deplasare și momentul prezentării la ieșirea din țară se justifică în raport cu destinația, respectiv cu perioada deplasării.

Astfel, din modalitatea de reglementare a *Legii nr. 248/2005* rezultă că situațiile menționate la art. 30 alin. (3), în care se permite ieșirea cetățenilor români minori din țară fără dovedirea existenței acordului ambilor părinți, reprezintă cazuri de excepție, punctuale, care pot interveni în anumite situații cu caracter urgent (spre exemplu, tatăl minorului desfășoară activități lucrative într-un alt stat și se află în imposibilitatea obiectivă de a se deplasa la sediul misiunilor diplomatice sau oficiilor consulare ale României ori deține calitatea de personal navigant sau ambii părinți sunt dispăruți, fără a fi declarați oficial decedați iar minorul necesită tratament medical de urgență) care permit respectarea drepturilor fundamentale ale minorilor în cauză.

2. În acest context, prin raportare la conținutul propunerii legislative, precizăm că art. 38 din *Legea nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței domestice, cu modificările și completările ulterioare*, stabilește că persoana a cărei viață, integritate fizică sau psihică ori libertate este pusă în pericol printr-un act de violență din partea unui membru al familiei poate solicita instanței ca, în scopul înlăturării stării de pericol, să emită un ordin de protecție prin care să se dispună cu caracter provizoriu, una ori mai multe dintre următoarele măsuri, obligații sau interdicții:

- evacuarea temporară a agresorului din locuința familiei, indiferent dacă acesta este titularul dreptului de proprietate;

- reintegrarea victimei și, după caz, a copiilor, în locuința familiei;

- limitarea dreptului de folosință al agresorului numai asupra unei părți a locuinței comune atunci când aceasta poate fi astfel partajată încât agresorul să nu vină în contact cu victima;

- cazarea/plasarea victimei, cu acordul acesteia, și, după caz, a copiilor, într-un centru de asistență;

- obligarea agresorului la păstrarea unei distanțe minime determinate față de victimă, față de membrii familiei acesteia ori față de reședința, locul de muncă sau unitatea de învățământ a persoanei protejate;

- interdicția pentru agresor de a se deplasa în anumite localități sau zone determinate pe care persoana protejată le frecventează ori le vizitează periodic;

- obligarea agresorului de a purta permanent un dispozitiv electronic de supraveghere;

- interzicerea oricărui contact, inclusiv telefonic, prin corespondență sau în orice alt mod, cu victima:

- obligarea agresorului de a preda poliției armele deținute;

- încredințarea copiilor minori sau stabilirea reședinței acestora;

- interdicția pentru agresor de a încasa alocația de stat pentru copii și încuviințarea încasării acesteia de către părintele/persoana căruia/căreia i s-a încredințat copilul spre creștere, educare sau la care s-a stabilit reședința acestuia.

Având în vedere aceste dispoziții legale, se impune a fi evidențiat faptul că măsurile care pot fi instituite prin ordinul de protecție sunt prevăzute în scopul înlăturării unei stări de pericol care planează asupra minorului, aspect care poate fi asigurat și fără deplasarea acestuia în străinătate.

Față de invocarea prevederilor *Legii nr. 217/2003*, care interzic părintelui agresor încredințarea copiilor minori, se conturează două ipoteze:

- Prima situație presupune existența unui ordin de protecție al unui părinte față de celălalt părinte, fără vreo mențiune cu privire la drepturile/obligățiile acestuia față de minor. Având în vedere că măsura ar viza doar protecția părintelui, în situația enunțată nu se justifică introducerea unei excepții de la prezentarea declarației părintelui, respectiv cu privire la efectuarea călătoriei minorului în străinătate. Susținerea că cei doi părinți ai minorului nu se pot întâlni la notarul public unde se va autentifica declarația de călătorie a minorului nu poate fi primită deoarece la acel moment nu este necesară decât prezența părintelui declarant.

- Cea de a doua ipoteză se referă la situația în care, prin ordinul de protecție emis de instanță, au fost dispuse și măsuri privind încredințarea minorilor/exercitarea autorității părintești. Cazul respectiv ar intra sub incidența dispozițiilor art. 30 alin. (1) lit. c) din *Legea nr. 248/2005*, care prevede deja că nu este necesară declarația celuilalt părinte, dacă părintele însoțitor face dovada faptului că i-a fost încredințat prin hotărâre

judecătorească rămasă definitivă sau că exercită singur autoritatea părintească în temeiul unei hotărâri judecătorești rămase definitivă.

Prin urmare, nu ar fi necesară introducerea unor noi dispoziții pentru o situație reglementată deja.

Menționăm că ordinul de protecție obținut de un părinte față de celălalt părinte poate reprezenta o încredințare a minorului în grija și supravegherea celuilalt părinte doar dacă această măsură a fost dispusă, cu caracter provizoriu, de către instanță în temeiul art. 38 alin. (1) lit. j din *Legea nr. 217/2003*.

Totodată, subliniem faptul că măsurile prevăzute de art. 38 din *Legea nr. 217/2003* sunt strict reglementate, iar instanța de judecată, în temeiul dreptului de dispoziție a părților, nu se poate pronunța decât asupra chestiunilor cu care este investită, context în care conținutul ordinului de protecție va reflecta aspectele solicitate prin cerere de persoana vătămată și, ca atare, nu va cuprinde în mod automat precizări referitoare la încredințarea provizorie a minorilor.

Tot în acest sens, menționăm dispozițiile art. 46 alin. (1) din *Legea nr. 217/2003*, conform căruia o copie a dispozitivului hotărârii prin care s-a dispus cererea de emitere a ordinului de protecție se comunică, în maximum 5 ore de la momentul pronunțării hotărârii, structurilor Poliției Române în a căror rază teritorială se află locuința victimei și/sau a agresorului, organele de poliție având îndatorirea să supravegheze modul în care se respectă hotărârea judecătorească prin care s-a dispus ordinul de protecție.

Mai mult decât atât, conform art. 483 din *Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, cu modificările și completările ulterioare*, autoritatea părintească este ansamblul de drepturi și îndatoriri care privesc atât persoana, cât și bunurile copilului și aparțin în mod egal ambilor părinți, iar art. 507 din *Codul civil* stabilește că, în cazul în care unul dintre părinți este decedat, declarat mort prin hotărâre judecătorească, pus sub interdicție, decăzut din exercițiul drepturilor părintești sau dacă, din orice motiv, se află în neputință de a-și exprima voința, celălalt părinte exercită singur autoritatea părintească.

În plus, conform art. 31 alin. (3) din *Legea nr. 248/2005*, ieșirea din România a minorilor, în situația în care există neînțelegeri între părinți cu privire la exprimarea acordului ori unul dintre părinți se află în imposibilitatea de a-și exprima voința, se permite numai după soluționarea neînțelegerilor de către instanța de judecată, în condițiile legii, norma aflată în acord cu art. 486 din *Codul civil*, care menționează că ori de câte ori există neînțelegeri între părinți cu privire la exercițiul drepturilor sau la îndeplinirea îndatoririlor părintești, instanța de tutelă, după ce îi ascultă pe părinți și luând în

considerare concluziile raportului referitor la ancheta psihosocială, hotărăște potrivit interesului superior al copilului.

În considerarea aspectelor evidențiate, raportat la faptul că dispozițiile art. 30 din *Legea nr. 248/2005*, fac trimitere la încredințarea prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă (nu în mod provizoriu) sau la exercitarea exclusivă a autorității părintești în temeiul unei hotărâri judecătorești rămase definitivă, precizăm că părintele împotriva căruia a fost emis ordinul de protecție nu pierde autoritatea părintească asupra minorilor săi, chiar dacă instanța judecătorească dispune încredințarea minorilor la celălalt părinte.

Așadar, simpla deținere a unui ordin de protecție împotriva celuilalt părinte nu echivalează cu decăderea părintelui agresor din drepturile părintești deținute.

De asemenea, din *Expunerea de motive* a inițiativei legislative reiese că motivația care fundamentează demersul este reprezentată de acordarea posibilității părintelui în grija căruia se află minorul să călătorească în străinătate fără a fi nevoit să contacteze părintele agresor pentru obținerea declarației privind acordul pentru călătoria minorului, caz în care părintele însoțitor are la dispoziție calea unei acțiuni civile prin care poate obține suplinirea consimțământului celuilalt părinte.

În ceea ce privește situația în care, prin ordinul de protecție, instanța judecătorească stabilește reședința minorului la părintele victimă, supunem atenției prevederile art. 30 alin. (6¹) din *Legea nr. 248/2005*, conform cărora, prin excepție, declarația celuilalt părinte, privind acordul acestora cu privire la efectuarea de călătorii în străinătate la ieșirea din România, nu este necesară atunci când minorul cetățean român cu domiciliul sau reședința în țară de destinație se deplasează însoțit, în această țară.

3. Cu privire la punctul al treilea al inițiativei legislative, prin care se dorește instituirea unui tratament sancționator împotriva părintelui însoțitor care nu respectă perioada de valabilitate a ordinului de protecție și nu revine în țară la expirarea sa, precizăm că, în conformitate cu art. 29 alin. (1) din *Legea nr. 248/2005*, la întoarcerea pe teritoriul României, cetățenii români au obligația să prezinte organelor poliției de frontieră documentele de călătorie în străinătate valabile, respectiv pașaportul ori cartea de identitate, emise de autoritățile competente române din țară sau din străinătate. Astfel, în cazul în care persoana nu prezintă și ordinul de protecție a cărui valabilitate nu a respectat-o, constatarea infracțiunii, la controlul de frontieră, este practic imposibilă.

Așadar, cu privire la soluția preconizată pentru art. 51¹ al inițiativei legislative (pentru prevenirea și combaterea violenței domestice) este de

analizat dacă încălcarea dispozițiilor de la art. 30 alin. (3¹) poate fi încadrată în toate cazurile ca infracțiune potrivit prevederilor de la art. 379 alin. (1) din *Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare*, având în vedere faptul că textul de bază pedepsește reținerea de către părinte a copilului său minor, *fără consimțământul celuilalt părinte căreia i-a fost încredințat minorul* potrivit legii.

În ceea ce privește modul în care este formulat pct. 3 al inițiativei legislative, nu se înțelege dacă textul propus împrumută doar sancțiunea de la art. 379 alin. (1) din *Legea nr. 286/2009* sau dacă fapta descrisă constituie infracțiunea de nerespectare a măsurilor privind încredințarea minorului.

De asemenea, observăm că elementul material nu este clar configurat fiind utilizat procedeul normei de trimitere.

În acest sens, s-ar fi impus realizarea unei configurări explicite a elementelor constitutive ale infracțiunii în vederea respectării *principiului legalității incriminării*.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă, ,

Ion-Marcu CIOLACU

PRIM-MINISTRU

Domnului senator Nicolae-Ionel CIUCĂ
Președintele Senatului